

ARENDALSUKA 2016

- Mannen har jo rørt på seg mer enn de fleste menn i hele

ARENDAL: Det var «stinn brakke» da satirikerne i «All Makt» mandag kveld oppsummerte den politiske sommeren på restauranten Symposium i Arendal. – Dette er sommeren vi lengtet tilbake til alle agurknyhetene, oppsummerte programleder Erik Bergesen.

I stedet ble det et nyhetsbilde full av dirrende dramatik. Som at William slutter i TV-serien «Skam» og at Ari Behn forlater det norske kongehuset. At Mannen igjen har begynt å røre på seg, har ifølge programleder Erik Bergesen (bildet) også skapt reaksjoner. Og det er kanskje ikke så rart: – Han har jo rørt på

seg mer enn de fleste menn i sommer. Men at norske forskere skulle være så interessert i dette, synes han er rart. Mens forskere i andre steder i verden klarer å feste sonder på stener som flyker gjennom verdensrommet, i en hastighet som nærmer seg lysets, er norske forskere mer opptatt

- Skrinlegg oljeutredning

ARENDAL: AUFs viktigste kampanj overfor moderpartiet er å få Arbeiderpartiet til å droppe alle planer om en konsekvensutredning av oljeutvinning i Lofoten, ifølge AUFs leder Mani Hussaini. – AUF kommer til å jobbe for at Arbeiderpartiet en gang for alle sier nei til konsekvensutredning av Lofoten, Vesterålen og Senja, sa Hussaini, til stor applaus fra salen da ungdomsilderne møttes til debatt i Arendalsuka.

En av fem takler ikke jobben sin

MÅ VÅGE Å SNAKKE: Ifølge Fafo-forsker Lise Lien er det fortsatt store tabuer rundt folk som ikke takler jobben. I stedet aksepterer man lange sykemeldinger som fører til at samfunnet taper penger og mister folk som kunne fylt andre viktige stillinger.

FOTO: ARNE INGMAR EGGEN

Så mange som hver femte arbeidstaker opplever at de ikke takler jobben men ser små muligheter til å finne noe annet.

ARNE INGMAR EGGEN
aie@agderposten.no 37 00 37 54

Det er forsker Lise Lien som presenterte disse tallene på Arendalsuka.

Tallene er riktignok svenske, men Fafo-forskeren har liten tro på at forholdene er noe bedre her i landet. Eller for den saks skyld i Aust-Agder.

Sett på som negativt

«Jobbmobilitet» er stikkordet når Fafo-forskeren skal peke på løsninger for mennesker som føler de sitter fast i jobber som

gjør dem syke.

– I dag blir begrepet «jobbmobilitet» sett på som noe negativt. Vi må i stedet se på det som en positiv mulighet til at folk igjen skal bli friske og finner trivsel i en ny jobb, sier Lise Lien.

Det var Kommunenes Sentralforbund (KS) som tirsdag inviterte Fafo-forskeren som innleder til debatten «Fra syk til frisk i ny jobb. Høyere jobbmobilitet – levere sykefravær?». Ifølge Solveig Abrahamsen, men Fafo-forskeren har liten tro på at forholdene er noe bedre her i landet. Eller for den saks skyld i Aust-Agder.

Et av slike prosesser skal bli vellykket, er det ifølge Fafo-forskeren viktig at både arbeidstakeren selv, arbeidsgiver, NAV og

«Legene friskmelder til arbeid som folk blir syke av»

fastlegen går aktivt inn og legger til rette,

Dobbelt innelåst

Når et menneske blir friskmeldt fordi jobben er for tøff, hjelper det ifølge Fafo-forsker Lise Lien lite med langvarige sykemeldinger.

I stedet må det tidlige jobbes med løsninger for hvordan den aktuelle arbeidstakeren kan finne seg en jobb som han eller hun trives i og behersker.

Ifølge svenske undersøkelser, som Fafo-forskeren viser til, opplever 20 prosent av svenske arbeidstakere seg som «dobbelt innelåst». Det betyr at de føler seg innelåst i jobben og heller ikke har helse til å takle den.

– Disse kjennetegnes av større fysiske plager, magevondt, ulyst og tretthet, opplyser Fafo-forskeren.

– Legene friskmelder til arbeid som folk blir syke av, hevder Fafo-forskeren.

I dialog

Hun mener ansatte som opplever at de ikke takler jobben – og blir friskmeldt, i større grad må spørre seg selv om dette er riktig sted å tilbringe fremtiden. Hvis svaret er «nei», er hennes anbefaling at den ansatte så fort som mulig går inn i dialog med arbeidsgiver, fastlege og NAV.

Agderposten: – Du frykter ikke at dette er en gavepakke til arbeidsgivere som ønsker å kvitte seg med folk?

Lise Lien: – Jeg frykter ikke for det. Den plikten arbeidsgiver har for å tilrettelegge for den ansatte står veldig sterkt i norsk lovgivning. Dette må vi selvfølgelig stå fast ved.

sommer

av å studere en sten som ifølge Bergesen «kanskje kommer til å røre på seg. I likhet med de norske forskere, fikk også Fotballforbundet sitt. På spørsmål om hvorfor ikke Norge deltok i EM, valgte Bergesen å svare

på vegne av det ofte så utskjelte forbundet: – Fotballforbundet mente Norge hadde bedre gjennomslagskraft utenfor EM... Selvfolgelig måtte han også innom den amerikanske valgkampen. Selv er ikke Bergesen så

bekymret for om Donald Trump skal sikre seg den røde knappen – atomknappen. Selv ville han vært mer bekymret hvis Venstres politikere på Stortinget hadde fått ansvaret for hvilken knapp de skulle trykke på.

ARENDALSUKA 2016

TØR IKKE VARSLE: Forbundsleder Jan Olav Brekke sammen med forsker Bitten Nordvik og seniorforsker Eivind Falkum fra Arbeidsforskningsinstituttet (AFI). **FOTO: ARNE INGMAR EGGEN**

- Tør ikke varsle om kritikkverdige forhold

Fire av ti ansatte følger det er vanskelig å varsle om kritikkverdige forhold i sin egen virksomhet, viser ny undersøkelse.

ARNE INGMAR EGGEN
aie@agderposten.no 37 00 37 54

Det var under debatten «Trengrer vi medbestemmelse i arbeidslivet?» at forbundsleder Jan Olav Brekke i fagforbundet Lederne kom med disse opplysningene.

– Et alvorlig faresignal, sier Jan Olav Brekke om tallene som viser at 40 prosent av de ansatte føler det er vanskelig å varsle om kritikkverdige forhold i egen virksomhet.

De siste åtte årene har for-

skerne Bitten Nordvik og Eivind Falkum i Arbeidsforskningsinstituttet (AFI) fulgt de ansattes muligheter for medbestemmelse gjennom tallene fra Norsk Ledelsesbarometer.

– Negativ utvikling

Ifølge de to AFI-forskerne utviklingen negativ for det såkalte «trepartssamarbeidet» som til nå har vært en av bærebjelkene i norsk arbeidsliv.

– Gjennom trepartssamarbeidet får alle anledning til å delta i utviklingen på egen bedrift og i samfunnsutviklingen og alle får anledning til å bidra med sin kompetanse – dette er vår store styrke og som vi ikke må tillate blir skuset bort.

Nye styringsformer som ikke tillater denne samhandlingen er dessverre i ferd med å vinne ter-

reng i norsk arbeidsliv – dette må vi som fagforbninger ha fokus på og aktivt stille spørsmål ved – hvis ikke så vil denne utviklingen bare skje raskere og raskere, hevdet forbundsleder Jan Olav Brekke i sin innledning til debatten på Madam Reiersen mandag kveld.

Mister jobben

I panelet som skulle diskutere de ansattes medbestemmelse i arbeidslivet var det ingen kritiske røster til det de to forskerne og forbundsleder Jan Olav Brekke la frem. Dette innrommer da også Brekke var svakhe-

«Et alvorlig faresignal»

søkelsen fra Norsk ledelsesbarometer, som Brekke viser til, forteller så mange som en tredjedel av dem som har varslet om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen at dette fikk negative konsekvenser for arbeidsforholdet.

– Dette viser at frykten er reell – til tross for at arbeidsmiljøloven forbyr dette, fremholdt Brekke.

ten ved debatten. Med bred pensel hevder han at ansatte ved norske bedrifter ikke lenger tør melde ifra om kritikkverdige forhold av frykt for represalier.

Ifølge undersøkelsen fra Norsk ledelsesbarometer, som Brekke viser til, forteller så mange som en tredjedel av dem som har varslet om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen at dette fikk negative konsekvenser for arbeidsforholdet og Legeforeningen.

– Varsling tolkes for ofte som angriper, slår forbundslederen fast.

Etter innledningen av forbundsleder Jan Olav Brekke ble det en debatt med representanter fra blant annet Politiforbundet og Legeforeningen.

– I sine innlegg hevdet samtlige debattanter at de ansattes muligheter til medbestemmelse er blitt betydelig svekket de senere år.